

Alle telers met teelt in kassen: Bereidt u voor op de zuiveringsplicht

Vanaf 1 januari 2018 moeten alle teeltbedrijven met een kas, ondersteunend glas of blijvende tunnels waarin planten worden (op)gekweekt of bewaard, voldoen aan de zuiveringsplicht van restwater dat vanuit kas/tunnel wordt geloosd (Activiteitenbesluit). Er is geen ondergrens voor de grootte van de kas/tunnel. Deze regel in het Activiteitenbesluit geldt voor alle bedekte teelten waarin gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt; ook biologische middelen kunnen daar onder vallen.

Als u vanuit de kas/tunnel geen drainage- of drainwater loost op riool, bodem of oppervlaktewater, moet u dat zelf aantonen. Ook als u in de kas/tunnel geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt, moet u dat zelf aantonen¹. U vraagt daarvoor een 'nul-lozen verklaring' aan bij uw waterschap. Als u deze verklaring niet heeft, bent u verplicht een erkende zuiveringsinstallatie aan te schaffen. Uitgebreide informatie over deze aankomende wetgeving kunt u vinden op de website van [Glastuinbouw Waterproof](#).

Leeswijzer

Dit document is bedoeld voor kleinere glastuinders en (open teelt) bedrijven met ondersteunend glas of blijvende tunnels om u te informeren over de oplossingen die het beste aansluiten op uw situatie. De boodschap is: u moet nu aan de slag.

De eerste stap: Hoe zit uw watersysteem in elkaar?

Het eerste wat u kunt doen, is zelf de leidingen en bassins voor uw kas en buitenteelt goed nalopen en in beeld brengen: waar komt water vrij en waar blijft dat. Kijk heel concreet hoe de waterstromen lopen: zijn er gecombineerde leidingen voor kas en buitenteelt (denk ook aan de drainagebuizen!), zijn er 'loze' leidingen, loopt er water vanuit leidingen in de bodem of (droge) sloten, etc. U kunt daar zelf een schets van maken. Heeft u voldoende in beeld wanneer en hoeveel water er geloosd wordt en waarom er eigenlijk geloosd wordt? Er zijn verschillende waterstromentools om u daarbij te helpen. Ook kunt u voor hulp terecht bij uw organisatie.

Als u niet loost moet u dat ook aantonen: Nul-lozing aantonen

De eerste oplossingsrichting om te voldoen aan de zuiveringsplicht is het volledig binnen het bedrijf houden van de waterstromen vanuit de kas/tunnel die gewasbeschermingsmiddelen kunnen bevatten. Wanneer dit water dat vrijkomt bij de teelt, plus het schoonmaakwater voor 100% wordt gerecirculeerd, is het niet nodig om een waterzuiveringsinstallatie aan te schaffen. U moet dan wel volledig kunnen uitsluiten dat er rechtstreeks water geloosd wordt vanuit de kas of blijvende tunnel.

U mag dit water wel nuttig gebruiken in de buitenteelt. Restwater vanuit uw kas of tunnel dat u in uw buitenteelt gebruikt, mag echter niet via een regenwateropslag met overloop alsnog in de (droge) sloot komen. Dit restwater moet u dus via een aparte bufferopslag als gietwater voor het gewas gebruiken. Dat alles sluitend is, moet u aantonen bij het bevoegd gezag (waterschap en/of gemeente).

U bent zelf verantwoordelijk om uw nul-lozing aan te tonen en dit ter controle voor te leggen bij het bevoegd gezag. Neem hiervoor contact op met de contactpersoon bij uw waterschap. In het document '[aanpak aantonen nul-lozing](#)' staat een werkwijze voor mogelijke bewijsvoering. Deze werkwijze is een handvat voor zowel grote en kleine bedrijven, als voor complexe en eenvoudige bedrijven. Dit betekent dat voor de eenvoudige bedrijven bepaalde onderdelen van de werkwijze niet van toepassing zijn. De aanpak is dus altijd maatwerk. Op basis van dit maatwerk kunnen ondernemer en toezichthouder gezamenlijk vastleggen dat nul-lozen is aangetoond. Het waterschap zal dan een nul-lozenverklaring afgeven.

Als nul-lozen (nog) niet haalbaar is: Mobiele zuivering

Er zijn veel telers die al ver zijn met het terugdringen van de hoeveelheid lozingen en het optimaliseren van de recirculatie binnen het bedrijf. Het aanschaffen van een eigen zuiveringsinstallatie is in dat geval vaak economisch niet interessant. In dergelijke gevallen kan een mobiele oplossing uitkomst bieden. In basis zijn er twee sporen voor een mobiele oplossing. De eerste optie is het inschakelen van een mobiele zuiveringsinstallatie wanneer er geloosd moet worden. De tweede optie is het per as laten afvoeren van

¹ Aanvulling bloembollenbroeierij: wanneer u uitgangsmateriaal gebruikt dat met gewasbeschermingsmiddelen is behandeld (ontsmet), mag u drain- en drainage water niet ongezuiverd lozen. Ook al gebruikt u in de broeierij zelf geen gewasbeschermingsmiddelen. Aanvulling biologische landbouw: ook biologische middelen met een toelating van CTGB kunnen onder de zuiveringsplicht vallen. Het WG is leidend.

het te lozen water naar een erkende zuiveringsinstallatie. In beide gevallen zijn voldoende buffervoorziening op uw bedrijf en een goede registratie (afvoerbonnen, contracten met mobiele zuiveraars, etc.) belangrijk. Mobiele zuivering is een manier om aan nul-lozen te voldoen. Dus ook bij deze oplossing moet u contact opnemen met het bevoegd gezag om een nul-lozen verklaring te krijgen.

NB. Het aanschaffen van een eigen zuiveringsinstallatie kan bij een kleine lozing toch interessant zijn, wanneer u deze installatie ook wilt gebruiken voor ontsmetting van het recirculatiewater in de teeltfase; oriënteer u dan op een zuiveringsinstallatie met deze dubbele functie.

Samenvattend: Wat moet u doen?

1. Breng eerst uw eigen waterstromen in kaart en verzeker u dat er geen lozingen zijn van waterstromen vanuit een kas of tunnel waarin gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.
2. Wanneer u restwater uit de kas in de buitenteelt gebruikt, moet u er op letten dat kaswater niet terecht kan komen in wateropvang of buffer met een overstort naar de (droge) sloot.
3. Wanneer u gebruik wilt maken van mobiele zuivering, of van afvoer van restwater per as, oriënteer u dan op de mogelijkheden en potentiële partijen die deze diensten kunnen leveren.
4. Neem vervolgens contact op met het bevoegd gezag om te bespreken welke bewijsvoering u moet aanleveren voor een nul-lozen verklaring in uw situatie (wij raden u aan om vóór 1-1-2018 het eerste contact te hebben gelegd met uw waterschap).
5. Als nul-lozen geen optie is, omdat u teveel restwater heeft, dient u m.i.v. 1 januari 2018 dit restwater met een daarvoor goedgekeurde installatie te zuiveren.

Regio bijeenkomsten

KAVB, NFO, de LTO vakgroep bomen & vaste planten, LTO Noord en ZLTO bereiden gezamenlijk verschillende ledenbijeenkomsten voor in oktober en november. Tijdens deze ledenbijeenkomsten, waar ook waterschappen voor worden uitgenodigd, kunnen knelpunten worden besproken en mogelijke specifieke oplossingen met elkaar worden gedeeld. In het LLTB gebied zijn dergelijke bijeenkomsten dit jaar ook gehouden.